

PIHALNI ORKESTER
Litostroj

50 LET
PIHALNEGA
ORKESTRA
LITOSTROJ

PIHALNI ORKESTER
Litostroj

50 LET
PIHALNEGA
ORKESTRA
LITOSTROJ

50 let Pihalnega orkestra Litostroj

Uredniški odbor:

Jože Bergant, Brigita Pavlin,
Rasto Raztresen, Marjeta Zabukovec

Lektoriranje:

Vesna Tomc - Lamut

Oblikovanje in računalniški prelom:

Abraxas d.o.o., Ljubljana

Slikovno gradivo:

Arhiv KUD PO Litostroj

Izdal:

KUD PO Litostroj

Priprava za tisk:

DEMM d.o.o.

Tisk:

Mladinska knjiga

Naklada:

1000 izvodov

Ljubljana, maj 2000

KUD Pihalni orkester Litostroj

Drabošnjakova 9e

1000 Ljubljana

www.kud-litostroj.si

U V O D N E B E S E D E

V današnjih časih velja, vsaj kar zadeva našo življenjsko dobo, da petdeset let ni prav posebno veliko. Leta minejo kot bi mignil, mi pa se kljub »abrahamovim« letom počutimo rosno mladi in polni načrtov. Prepričani smo, da nismo še skoraj ničesar naredili in da moramo, preden zaključimo svojo življenjsko pot, še toliko postoriti, občutiti ali videti.

Morda tudi petdeset let obstoja nekega društva ni prav posebno veliko, pa vendar je teh petdeset let v marsičem drugačnih od navadnih, človeških. Le malo ljudi ve, koliko ljubezni, truda, znoja, profesionalnosti, sredstev in samozatajevanja vodstva, dirigentov in članov je potrebno, da društvena ljubiteljska dejavnost nastane, živi in doživi takšen častitljiv jubilej, kot ga je doživela Mladinska godba Litostroj oziroma od leta 1971 naprej Pihalni orkester Litostroj.

Nedvomno se najde kdo, ki je prepričan, da beseda Litostroj v imenu orkestra pomeni lagodno življenje in delovanje brez finančnih, prostorskih in drugih težav.

V Zvezi kulturnih društev Ljubljana smo veseli in ponosni, da imamo v svoji sredi tako častitljivega in kakovostnega člana, kot je Pihalni orkester Litostroj.

Morda je bila v začetku pomoč takšnega industrijskega giganta, kot je bil tedaj Litostroj, jeziček na tehtnici, ki je omogočil dokončno odločitev o oblikovanju orkestra, pa vendar brez zanesenjakov in pravih ljubiteljev tovrstne slovenske amaterske glasbene kulture ne bi bilo možno tako uspešno delovanje v preteklosti, sedanjosti in, prepričan sem, da tudi v prihodnosti.

V Zvezi kulturnih društev Ljubljana smo veseli in ponosni, da imamo v svoji sredi tako častitljivega in kakovostnega člana, kot je Pihalni orkester Litostroj.

Verjamem, da z mano deli mnenje tudi Mesto Ljubljana in cela Slovenija, saj je poznano, da odmevni nastopi na kulturnem, in športnem področju pomenijo najboljšo in velikokrat žal tudi edino promocijo naše, v zgodovinskih okvirih še vedno mlade države.

Ljubljana, 11. 04. 2000

Predsednik ZKD Ljubljana
Dr. Anton Vengušt

N A G O V O R P R E D S E D N I K A

Pihalni orkester je bil ustanovljen leta 1950 na pobudo Mestnega sindikalnega sveta. Njegovo prvo ime je bilo Mladinska godba Litostroj, prvi nastop pa prvomajska budnica po ulicah Šentvida. V naslednjih letih je godba rasla, tako po kvaliteti kot po starosti članov.

Ime godbe se je v petdesetih letih kar nekajkrat spremenilo, saj nismo bili več mladinci, navdušenje pri veliki večini godbenikov pa je ostalo vsa leta nespremenjeno.

Od vsega začetka je aktiven le en sam godbenik - Marjan Prudič. Igra na nepogrešljiva tolkala, njegova specialnost pa so činele. Tudi Anton Fortuna in Maksimiljan Kričaj sta pri godbi skoraj od začetka. Prvi se še vedno trudi z igranjem na največji instrument v godbi - bas, drugi, tudi basist, pa ga zaradi bolezni ne more več prenašati na svojih ramenih. Starostna struktura v godbi je sicer zelo raznolika. Najmlajši član še ni dopolnil 14 let, najstarejši pa jih ima dobrih 77.

Po glasbeni izobrazbeni strukturi vključujemo vse - od samoukov pa do akademikov, po splošni izobrazbi pa od učencev vse do magistrrov znanosti. Imamo tudi šest deklet in žena. Kljub različni starosti se med seboj odlično razumemo.

50. obletnico praznujemo v času, ki ni najbolj naklonjen ljubiteljskim dejavnostim. V zgodovini se je pomembnost kulturnih dobrin v valovih večala in zmanjševala. Po drugi svetovni vojni je bil pri nas eden od viškov kulture med leti 1950 in 1965, sedaj pa pri nekaterih menedžerjih spet prevladujeta le proizvodnja in dobiček za vsako ceno. Vendar je zgodovina vedno dokazala, da so res trajni dosežki narodov predvsem na kulturnem področju.

Iz orkestra izhajajo tudi
vrhunski glasbeniki, kot
npr. Tomaž Grintal, Jure
Jenko, Špela Jenko,
Anton Grčar in drugi.

Tako so se razmere za naše delovanje z leti precej spreminjale. Bile so slabe, še večkrat pa precej boljše. V službah in šolah je bilo včasih veliko več razumevanja za kulturno udejstvovanje delavcev in učencev.

Ob poslovnem razcvetu našega pokrovitelja Litostroja smo večkrat priredili koncerte na Češkoslovaškem in bili tako predhodnica za poslovne stike.

Ne morem pozabiti vsakokratnega pristnega veselja in žarečih obrazov tamkajšnjih prebivalcev ob obiskih iz prijateljske, a svobodnejše države.

Sicer pa smo v tistih časih imeli preko šestdeset nastopov letno, nato pa je število upadalo skupaj s slabšanjem gospodarskega položaja naše tovarne.

V zadnjem času so se nekatere tovarne znotraj Litostroja le uspele stabilizirati in so nam lahko celo priskočile na pomoč pri organizaciji slavnostnega koncerta. Zato spet z večjim zaupanjem zremo v prihodnost delovanja orkestra.

Litostrojčani so bili vedno zelo ponosni, da imajo v svoji sredini pihalni orkester, ki ni nikoli bil le lokalnega značaja, ampak je predstavljal našo kulturo in tovarno tudi v svetu.

Imamo svojo redno publiko iz širše Šiške in Šentvida in pa vsekakor množico današnjih in nekdanjih Litostrojčanov. Ti nikoli ne bodo pozabili vsakoletnih budnic za 1. maj, ki so se začenjale ob petih zjutraj in trajale do enajstih in več.

Veliko nastopamo skupaj z Ansamblom ljubljanskih mažoretk.

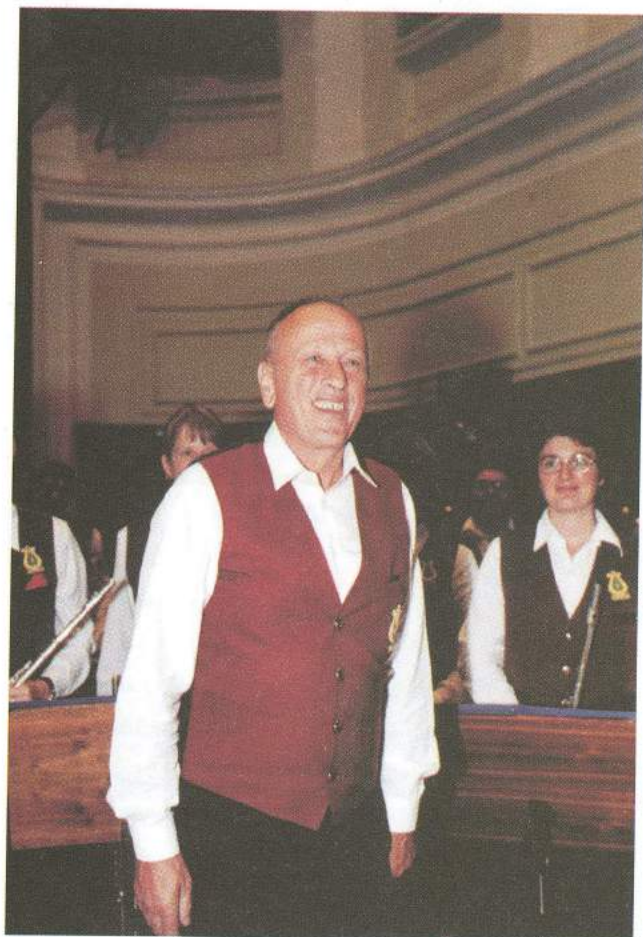
Iz orkestra izhajajo tudi vrhunski glasbeniki, kot npr. Tomaž Grintal, Jure Jenko, Špela Jenko, Anton Grčar in drugi.

Ob tem kratkem opisu delovanja ne morem mimo dejstva, da je največ naših kadrov vzgojil naš prvi dirigent Leander Pegan, po njegovih stopinjah pa stopa akademski glasbenik Marjan Stropnik, ki se trudi z mladimi godbeniki v novejšem času in smo mu tudi zato podelili status častnega člana.

Do sedaj smo že posneli svojo gramofonsko ploščo in kaseto. Na kaseti so tudi posnetki Mešanega pevskega zbora Litostroj, s katerim tesno sodelujemo že od njegove ustanovitve. Za to obletnico smo predvidevali izdajo lastnega posnetka na zgoščenci, vendar nam to zaenkrat zaradi "pomanjkanja časa" še ni uspelo. Pa saj mora nekaj načrtov ostati še za naslednja leta.

Predsednik KUD Pihalni orkester Litostroj
Jože Bergant

TRENUITNA ZASEDBA

DIRIGENT

Franc Gornik

FLAVTA

Jože Bergant

Estera Domjanič

Brigita Pavlin

Mateja Sintič

Marjeta Zabukovec

Maja Zupančič

TOLKALA

Gregor Blažon

Branko Kovač

Peter Križman

Marjan Prudič

Robi Steblovnik

KLARINET

Živko Bergant

Slavko Čeh

Aleš Drenik

Matej Gostič

Mitja Kajfež

Jurij Koruza

Blaž Ortar

Anita Pavlin

Edvard Presečnik

Rasto Raztresen

Gašper Troha

Miha Zupanc

Milan Zupanc

TROBENTA

Blaž Bergant

Ante Burić

Miha Gradišar

Tomaž Grčar

Igor Kadunc

Frane Kuzmanič

Matjaž Mušič

Luka Ortar

Milan Pušnik

Klemen Razboršek

Anton Zupanc

Milovan Živić

SAKSOFON

Jernej Bolka

Marjan Gradišar

Marko Kovač

Drago Razboršek

Ivan Zaman

POZAVNA

Srečo Anžur
Petar Lonjak
Karel Marinšek
Peter Zdovc

BAS

Anton Fortuna
Miro Gravnar
Maksimiljan Kričaj
Ivan Nikšić

BARITON

Milan Hrvoje
Primož Mrvar
Marjan Stropnik

TENOR

Maks Kozole
Tomaž Novak

V dobi intenzivnega razvijanja kulturne dejavnosti v letih 1949 in 1950 je bil med najbolj aktivnimi takratni krajevni sindikalni svet Ljubljana, ki je dal pobudo tudi za ustanovitev litostrojske pihalne godbe. Ta svet je tedaj navezal stike z upravnim odborom sindikata v Litostroju, ki mu je predsedoval Jože Merjasec. Za idejo so se navdušili še Jože Curk in Franc Kranjc, oba člana upravnega odbora sindikata, ter pravnik Janez Premrl. Potrebno je bilo poiskati še vodjo in učitelja godbenikov, dobiti prostor za praktični in teoretični pouk, kupiti notni material in si pridobiti kar največ godbenikov, kajti nekaj pihalnih instrumentov je bilo že takoj na voljo.

Prvo dirigentsko palico so zaupali dotakratnemu dirigentu pihalne godbe Spodnja Šiška Leandru Peganu. Ta je kmalu ugotovil, da so bili vsi instrumenti, ki so jih imeli na voljo, že zelo izrabljeni, poleg tega pa jih tudi ni bilo dovolj. Leandru Peganu gre zahvala, da so vsi godbeniki dobili take instrumente, da je bilo nanje mogoče igrati vsaj za prvo silo. Prostor, ki je bil namenjen za pouk godbenikom, so našli v Zadrurnem domu v Gunccljah - žal le skromno sobo brez vrat, oken in poda, kjer so fantje neutrudno vadili dan za dnem.

V teh poznih jesenskih dneh leta 1949 so bili godbeniki skorajda samo iz vrst mladih dijakov Industrijske kovinarske šole Litostroj. Ti so dom tudi zasilno usposobili kar z udarniško

Želje po druženju, skupni vadbi in delovne vneme litostrojskim godbenikom od začetka do današnjih dni nikoli ni primanjkovalo.

akcijo. Urili so se za igranje med korakanjem, njihova prva koračnica pa je imela naslov "Na straži". Februarja 1950 so godbi dodelili prostor v dvorani IKŠ v Gunccljah. Tam je bila tudi prva skupna vaja celotne godbe. Začeli so vaditi tudi zahtevnejše skladbe in se pripravljati na samostojne koncerte.

Prva zasedba orkestra iz leta 1953

1. maja 1950 je godba v zgodnjih jutranjih urah v Šentvidu in v litostrojskem naselju zaigrala nekaj koračnic. Ob tej priložnosti je dobila tudi svoje ime Mladinska godba Litostroj. Od takrat naprej je sodelovala na raznih kulturnih prireditvah v Ljubljani in zunaj nje.

Če pa so godbeniki hoteli napredovati, je bilo nujno potrebno nabaviti boljša glasbila, notni material in uniforme. Sindikalna podružnica v podjetju je s pomočjo litostrojske delovne skupnosti, tudi ob tisočih urah prostovoljnega dela, te probleme v dobršni meri rešila.

Leta 1954 so sodelovali na Koroškem pri uprizoritvi Miklove Zale, igrali pa so tudi na izletu zamejske mladine na Opčinah pri Trstu, kjer so izvedli celovečerni koncert.

Leta 1957 so ob proslavi 15-letnice bitke na Sutjeski osvojili prvo mesto med amaterskimi pihalnimi orkestri. Med poslušalci je bil tudi predsednik Tito.

Leta 1963 so bili prisotni pri številnih državnih obiskih tujih državnikov, med katerimi so bili: Norodom Sihanuk (Kambodža), Modibo Keita (Mali), Gamal Abdel Naser (Egipt), Habib Bourgiba (Tunizija).

Zasedba godbe ob 25. obletnici delovanja

V vseh teh letih se je godba imenovala Mladinska godba Litostroj. Člani so se starali, nekateri so morali zaradi različnih vzrokov prenehati z igranjem, zadostnega pritoka novih mladih glasbenikov, ki bi napolnili nastale vrzeli, pa ni bilo. Zaradi tega je bilo treba začeti razmišljati o novem imenu godbe. Leta 1971 so se preimenovali v Pihalni orkester Litostroj.

25. obletnico delovanja je takrat uradno imenovani Sindikalni pihalni orkester Litostroj praznoval leta 1975. Slavnostni koncert ob srebrnem jubileju je bil 22. maja v mali dvorani hale Tivoli. Ob tej priložnosti je bilo dirigentu Leandru Peganu, ki je vodil orkester od samega začetka delovanja, podeljeno visoko priznanje - "Gallusovo odlikovanje", orkester pa je prejel plaketo mesta Ljubljane.

Koncert se je začel s Kašernikovo koračnico, v nadaljevanju pa so poslušalci med drugim slišali Smetanovo "Libušo", Tijardovićevo "Malo Florami" in Hermanovo "Koračnico". Gostje slavnostnega koncerta so bili folklorna skupina France Marolt in ansambel Mihe Dovžana s pevko Ivanko Krašovec.

Gostovanje godbe na Češkoslovaškem - Milevsko, 1. 1967

Po 27-letnem vodenju orkestra je leta 1977 Leandra Pegana na tem mestu zamenjal Blagoje Ilić. Blagoje Ilić, po rodu iz Crne Trave blizu Leskovca v Srbiji, je po končani vojaški glasbeni šoli leta 1959 prišel v Slovenijo. Službeno so ga razporedili na delovno mesto člana vojaškega pihalnega orkestra, kjer je 11 let igral trobento in violončelo. Ob delu je končal glasbeno smer na Pedagoški akademiji v Ljubljani. V Litostroju se je zaposlil leta 1977. Z novim dirigentom se je delno pomladilo članstvo orkestra, delno pa se je spremenil tudi repertoar melodij. Pred njegovim prihodom se je orkester v glavnem ukvarjal z igranjem koračnic, operetnih arij, narodnih venčkov in podobnega. Novi dirigent pa se je skupaj z orkestrom lotil študija bolj zahtevnih skladb, zaradi česar so lahko začeli izvajati tudi samostojne koncerte.

V tem času je začel orkester sodelovati z glasbeno šolo Franc Šturm, kjer je štipendiral kar lepo število novih mladih moči, ki so se pridružili starejšim godbenikom. Pomanjkanje članstva oziroma težavno pridobivanje novih članov je pravzaprav stalen problem pihalnega orkestra. Kljub temu je do osemdesetih let orkester opravil tudi po 50 in več javnih nastopov letno.

Godbeniki pred vhodom v tovarno Litostroj leta 1979 (v ozadju lopata Kaplanove turbine)

Žal se je v zadnjem času to število precej zmanjšalo, povečalo pa se je število samostojnih koncertov. Da bi orkester ugodil željam poslušalcev vseh starosti, je v svoj program uvrstil skladbe različnih žanrov.

Večina koncertov je bila na območju Ljubljane, v letih 1978 do 1980 pa so večkrat nastopili tudi na takratnem Čkoslovaškem v Milevskem, Brnu in Blanskem. Tam so celo vodili veliko prvomajsko parado, junija 1980 pa so igrali skupaj z narodnozabavnim ansamblom Veseli Šentvidčani.

V počastitev 1. maja leta 1979 je orkester igral na proslavi v Litostroju. Tej proslavi je dalo posebno obeležje polaganje temeljnega kamna za novo tovarno preoblikovalne opreme.

2. maja 1980 je bila na Radiu Ljubljana oddaja o Pihalnem orkestru Litostroj, tedaj 30-letniku.

Slavnostni koncert ob 30-letnici litostrojskega orkestra je bil 30. maja 1980 v dvorani kina Šiška. Začetek koncerta so oznanile fanfare.

Slavnostni govornik je bil predsednik izvršnega odbora Sindikalnega pihalnega orkestra Litostroj Ivan Sabol, ki je ob tej priložnosti med drugim povedal: "Današnja proslava 30-letnice ustanovitve orkestra sovpada s 30-letnico uveljavljanja delavskega samoupravljanja v delovni organizaciji Titovih zavodov Litostroj kot temeljne prvine razvoja socialistične samoupravne demokracije. Ustanovljen je bil na pobudo takratnega Krajevnega sveta sindikatov mesta Ljubljane, sestavljali so ga učenci kovinarske šole Litostroj. Z vztrajnim in ustvarjalnim delom se je iz leta v leto razvijal v homogen kolektiv amaterskih ustvarjalcev - entuziastov, polnih ljubezni do tovrstnega kulturnega udejstvovanja."

Litostrojčani so tega leta med drugim igrali tudi za praznik dneva republike 29. novembra, skupaj s solisti in zborom

ter z gostom Rajkom Stojkovičem, solistom na ksilofonu.

Od leta 1963, ko je bilo prvo tekmovanje pihalnih orkestrov Slovenije, so na njih skoraj redno sodelovali. Leta 1981 so na tekmovanju pihalnih orkestrov v Kočevju zasedli v drugi težavnostni skupini 2. mesto in srebrno odličje, na finalu na Bledu pa bronasto odličje.

Prizor s snemanja filma Sedmina. Godbeniki Litostroja v italijanskih uniformah.

Leta 1981 so nastopili v Kumanovem na festivalu pihalnih orkestrrov Makedonije kot gosti. Celoten nastop orkestra je posnel tudi radio Skopje.

Maja 1982 je Pihalni orkester Litostroj gostoval s koncertom pri zamejskih Slovencih v Proseku pri Trstu.

Junija 1982 je prišel na obisk pihalni orkester ČKD Blansko s Češkoslovaškega. V Fiesi so se srečali z litostrojskim pihalnim orkestrom, skupaj so v središču Portoroža zaigrali nekaj skladb in se nato vkrcali na ladjo. Godbeniki so imeli instrumente pri sebi, tako da so lahko nekaj koračnic zaigrali kar na ladji sredi morja. Zvečer sta imela oba orkestra koncert v portoroškem Avditoriju, dve skladbi pa so zaigrali tudi skupaj.

Za 35 let prizadevnega in uspešnega dela so leta 1985 dobili do sedaj najvišje priznanje, to je Red zaslug za narod s srebrno zvezdo. V tem času so posneli tudi gramofonsko ploščo.

24. in 25. maja 1986 (za dan mladosti) je Pihalni orkester Litostroj skupaj z ansamblom ljubljanskih mažoretk gostoval v Mostarju in Jablanici.

“Koncert” na plaži v Fiesi pred nekdanjim počitniškim domom Litostroj

V obeh mestih so najprej uprizorili pohod skozi mesto, temu pa je sledil še koncert. Občinstvo je bilo navdušeno.

Leta 1987 se je začelo novo obdobje v delovanju orkestra. Dirigentsko palico je prevzel akademski godbenik Marjan Stropnik. Za sodelovanje v orkestru je navdušil mnogo mladih glasbenikov, poskrbel za njihovo poučevanje ter za nakup novih instrumentov, poleg tega pa tudi za sodobnejši repertoar po zgledu sodobnih evropskih pihalnih orkestrov. Velik poudarek je dal koncertnemu programu, za razliko od prej najpogostejše izvajanih koračnic. Rezultat novega načina dela je bil kmalu viden: na desetem tekmovanju pihalnih orkestrov leta 1989 je orkester v tretji težavnostni skupini osvojil zlato plaketo za koncertni program, naslednje leto pa je posnel še kaseto.

Marjan Stropnik se za to delo ni odločil prav lahko, še posebej ne, ker je zadnje čase opažal padanje nivoja kvalitete igranja, poznal pa je tudi probleme, s katerimi se je ubadal orkester v tistem času (zmanjševanje članstva, majhno zanimanje za tovrstno glasbo ipd.). Na srečo pa je bil takratni predsednik Maks Kričaj dovolj vztrajen, da ga je prepričal.

Sodelovanje z mažoretkami na Kozari

Maj 1992 - orkester pred Narodno galerijo

Marjan Stropnik je vedel, da je treba najprej zapolniti vrzeli v sestavi orkestra, premalo je bilo predvsem baritonov, tenorjev in trobent. Za prvi cilj si je zadal pripravo novoletnega koncerta s spremljajočim zabavnim programom in se dela lotil z veliko zagnanostjo. Treba je namreč vedeti, da delo dirigenta niso le dvakrat tedenske dveurne vaje z orkestrom, potrebna je tudi vzgoja in šolanje oziroma uvajanje novih članov, izbor skladb, ki bi tako orkestru kot poslušalcem najbolj ugajale, pripravljane notnega materiala, seveda pa tudi razni nastopi. V tem času se je razvilo tudi tesno sodelovanje z Ansamblom ljubljanskih mažoret.

Leta 1993 je orkester Litostroj na tekmovanju pihalnih orkestrrov v Žalcu prejel zlato plaketo v 2. težavnostni skupini in se tako uvrstil v 1. skupino. Pod taktirko Marjana

Stropnika so godbeniki med drugim nastopili tudi na kurentovanju na Ptuj, na kmečki ohceti, na pustovanju na Reki, imeli so precej samostojnih koncertov, vsako leto pa so priredili tudi novoletni koncert (večkrat tudi s ponovitvijo) in se redno udeleževali srečanj pihalnih orkestrrov.

Višnja Gora - gasilska parada

V letih 1994 do 1996 je orkester vodil Edvard Eberl. Tudi pod njegovo taktirko je orkester nadaljeval s tradicionalnimi novoletnimi koncerti, se udeleževal srečanj pihalnih godb, poleg tega pa je seveda izvedel še nekaj samostojnih koncertov. Februarja 1994 so sodelovali na pustovanju na Reki, septembra istega leta pa v Pliberku na avstrijskem Koroškem, na jarmaku, kramarskem sejmu na travniku z zabaviščnim parkom, ki ga tam prirejajo že od leta 1393.

Tomaž Grintal je svoje prve glasbene korake naredil v Mladinski godbi Litostroji. Ponovno se je orkestru pridružil na novoletnem koncertu decembra 1996, ko je zaigral solo na trobenti. Leta 1997 pa je prevzel tudi dirigentsko palico in orkester vodil dve leti. Leta 1997 so sodelovali med

drugim na pustnem karnevalu na Igu, naslednje leto pa na pustnem karnevalu v Litiji. V teh dveh letih so imeli med drugim koncerte v Ljubljani pred Figovcem in v Šentvidu, na Šmarjetni gori nad Kranjem in še kje, sodelovali pa so tudi na srečanjih pihalnih godb. Tudi v teh dveh letih so nadaljevali s prirejanjem novoletnih koncertov v prostorih Litostroja in v Šentvidu.

Sedaj orkester igra pod taktirko izkušenega profesorja Franca Gornika. Pod njegovim vodstvom so na tekmovanju 1. težavnostne skupine maja 1999 v Krškem osvojili bronasto plaketo in tako dokazali, da so zasluženo v 1. težavnostni skupini slovenskih pihalnih orkestrrov.

Marca 1999 so priredili koncert v Cankarjevem domu, oktobra pa še premierni koncert v ZZZ na Miklošičevi ulici v Ljubljani. Istega leta so v Borovnici sodelovali na prazniku borovnic, za kulturni praznik pa so Borovničanom priredili koncert. Konec leta so sodelovali še na reviji ljubljanskih pihalnih orkestrrov v Filharmoniji in izvedli božično-novoletni koncert v Litostroju, s ponovitvijo v Šentvidu kmalu po vstopu v svoje jubilejno leto.

Anekdota: Igrali smo polko z naslovom Debela polka, ko je prišel na vajo malo močnejši zamudnik. Starejši "štimkolega" ga hudomušno podučil: "Pa ravno tvoj komad si zamudil." Medtem dirigent napove naslednjo skladbo z naslovom Pazi na leta. Ker ga omenjeni starejši godbenik v vsej svoji vnemi, ko je pamet solil mlajšemu kolegu, ni slišal, je vprašal, kaj igramo. Takoj je dobil pojasnilo: "Pazi na leta."

MARJAN PRUDIČ

Zelo dobro se spomnim svojih začetkov. Skupini sem se priključil leta 1952, ko se je orkester preselil iz Šentvida včasne prostore Industrijske kovinarske šole. Godbi sem se priključil na pobudo nekaterih prijateljev, ki so že sodelovali. Štirinajst nas je bilo, skupaj smo hodili na vaje in ministrirali. Moja naloga na prvem nastopu je bila, da sem odpiral in zapiral zaveso.

V spominu mi je ostal dogodek, ko smo gostovali na Češkem. Bilo je na avtobusu, ko nas je takratni predsednik Ante Burić okregal zaradi nekaterih stvari. Nismo vedeli, kaj naj naredimo, pa so se spomnili, da ga bo dalmatinska pesem gotovo spravila v dobro voljo. Zapeli smo mu in Ante ... je postal takoj dobre volje. Tako rekoč - s pesmijo smo mu zavezali jezik.

Velikokrat smo imeli priprave in tudi kratek oddih v litostrojskem domu v Fiesi. Gostom smo igrali ne samo na terasah in dvoranah, ampak tudi na plaži - v kopalkah. Nekoč so me prijatelji hecali in tudi nahecali, da sem s svojim instrumentom - činelami, skočil v vodo. Tega dogodka se še vedno zelo živo spominjam.

ANTE BURIĆ

Najlepši dogodek v povezavi z glasbo v mojem življenju je bil, ko sem leta 1936 v Trogirju igral bisernico v šolskem tamburaškem orkestru. Igrali smo Malo Florami in od takrat je ta opereta ena mojih najljubših.

Prelomni trenutek v moji glasbeni karieri pa je bil sprejemni izpit za Vojaško glasbeno šolo v Vršču pri Beogradu leta 1938. Sprejemne izpite sem naredil.

V Pihalnem orkestru Litostroj je bilo večinoma zelo veselo, včasih pa tudi žalostno. Veliko smo gostovali, posebej v

sosednjih državah, Italiji, Avstriji ter bivši Jugoslaviji. Zelo zanimive pa so bile tudi budnice za prvomajske praznike. Ljudje so naše igranje v zgodnjih jutranjih urah sprejeli z velikim navdušenjem, marsikdo pa nas je tudi pogostil.

BRIGITA PAVLIN

Za glasbo me je navdušil oče, ki je v našem orkestru igral trobento kar 35 let. Kot najmlajša članica sem se orkestru priključila leta 1980 in kmalu začela voditi evidenco prisotnosti na vajah in nastopih, kasneje pa sem bila tudi tajnica, skrbela sem za uniforme...

Tudi sedaj, ko imam že družino, sem glede udeležbe na vajah ena najbolj rednih. V prvih desetih letih je eden od godbenikov - upokojenec tekmoval z menoj v udeležbah na vajah, pa me ni premagal.

Zelo dobro se spomnim gostovanja na Češkem, ko sva s flavtistko Špelo v prostem času odšli na sladoled in se nisva vrnili v dogovorjenem času, oče pa je na avtobusu delal že kar precejšnjo paniko. Hudega ni bilo, sladoled se je pa dobro prilegel.

Rada se spominjam tudi pustnih povork. Posebno se mi je vtisnila v spomin pustna povorka na Ptuju, ko smo po novozapadlem snegu med igranjem gazili do kolen, a nam to ni pokvarilo veselega razpoloženja. Za razpoloženje pa je poskrbel tudi naš saksofonist. Kraj, kjer ima hišo, mu je tako všeč, da ga imenuje kar Havaji, in ko je neki gledalec vprašal, od kod smo, mu je le ta odgovoril, da s Havajev. Seveda si s takšnim odgovorom spraševalec ni znal pomagati, godbeniki pa smo se pošteno nasmejali.

MIHA ZUPANC

Za igranje klarineta me je navdušil oče, saj ga tudi on igra. Tudi k orkestru me je pripeljal oče, saj sem doma menda premalo vadil. Orkester ima vaje dvakrat na teden, kar se mi pri kondiciji kar pozna.

Sem najmlajši član orkestra in želim si, da bi bil član orkestra še kakšen moj vrstnik.

Trenutno najbolj uživam, kadar vadimo klasično glasbo v moderni preobleki (npr. Mozarta in Mendelssohna), seveda pa imam rad, tako kot vsi mladi, tudi moderne skladbe (Pink Pantherja).

Ko sem prvič nastopal, nisem imel prav nobene treme, saj nisem igral sam. Dobro sem si zapomnil tudi, ko sem prvič korakal. Bilo je v Mengšu. Še sreča, da smo teden dni prej malo vadili, tako da mi je na nastopu kar šlo.

"Pleh muzike" res ni težko najti, še posebno, če je sredi vaje. Predirnega zvoka pihal in tolkal ne zaduši nobena stena in je kot nezmotljiv kažipot do godbenikov. Nizka stavba litostrojskega kulturnega doma se je kar tresla v ritmu koračnice, ko sem previdno vstopal. Resno sem razmišljal o možnosti, da bi strop popustil in pokopal pod sabo vse živo in mrtvo.

(iz *Antene*, marec 1975)

Želim si, da bi na vajah čim manj klepetali in čim več igrali ter da bi šli z orkestrom na kakšno večdnevno gostovanje v tujino.

DIRIGENTI

LEANDER PEGAN

Za prvega dirigenta takrat še Mladinske godbe Litostroj je bil imenovan Leander Pegan. Pred tem je vodil pihalno godbo Spodnja Šiška. S svojim angažiranjem na začetku je poskrbel, da so godbeniki dobili »uporabne« instrumente, v svojem dolgoletnem vodenju orkestra pa je z godbeniki prepotoval dobršen del takratne Jugoslavije in tudi Evrope. Pravzaprav je orkester vodil več kot polovico časa od ustanovitve do danes, kar 27 let.

BLAGOJE ILIĆ

Blagoje Ilić, po rodu iz Crne Trave blizu Leskovca v Srbiji, je po končani vojaški glasbeni šoli leta 1959 prišel v Slovenijo. Službeno so ga razporedili na delovno mesto člana vojaškega pihalnega orkestra, kjer je 11 let igral trobento in violončelo. Ob delu je končal glasbeno smer na Pedagoški akademiji v Ljubljani. V Litostroju se je kot dirigent orkestra zaposlil leta 1977. Z novim dirigentom se je delno pomladilo članstvo orkestra, delno pa se je spremenil tudi repertoar melodij. Pred njegovim prihodom se je orkester v glavnem ukvarjal z igranjem koračnic, operetnih arij, narodnih venčkov in podobnega. Novi dirigent pa se je skupaj z orkestrom lotil študija bolj zahtevnih skladb, zaradi česar je lahko orkester začel izvajati tudi samostojne koncerte. V tem času je orkester posnel gramofonsko ploščo.

MARJAN STROPNIK

Dirigent pihalnega orkestra Litostroj je postal septembra 1987. Po rodu je Velenjčan, vendar že dalj časa živi in dela v Ljubljani. Končal je Akademijo za glasbo in je že 27 let prvi pozavnist v Simfoničnem orkestru RTV Slovenija. 25 let je igral tudi pri Rudarski godbi Velenje, šest let pa je vodil Mladinski zbor iz Velenja. V litostrojskem orkestru je poskrbel za pritok novih glasbenikov in njihovo poučevanje, poleg tega pa je posodobil repertoar po zgledu sodobnih evropskih pihalnih orkestrrov - velik poudarek je dal koncertnemu programu. Pod njegovim vodstvom je orkester začel prirejati novoletne koncerte in dosegati vidnejše uspehe na tekmovanjih pihalnih orkestrrov Slovenije, leta 1990 pa je skupaj z Mešanim pevskim zborom Litostroj izdal kaseto. Marjan Stropnik še vedno aktivno sodeluje pri orkestru kot baritonist in pozavnist ter učitelj mladim glasbenikom. Je tudi častni član našega orkestra.

TOMAŽ GRINTAL

Tomaž Grintal je svoje prve glasbene korake naredil v Mladinski godbi Litostroj, ko sta v njej igrala tudi njegov oče in brat. Po poklicu je trobentač pri Big Bandu RTV Slovenija, vodi pa tudi orkester Žabe. Pihalnemu orkestru Litostroj je dirigiral v letih 1996 in 1997.

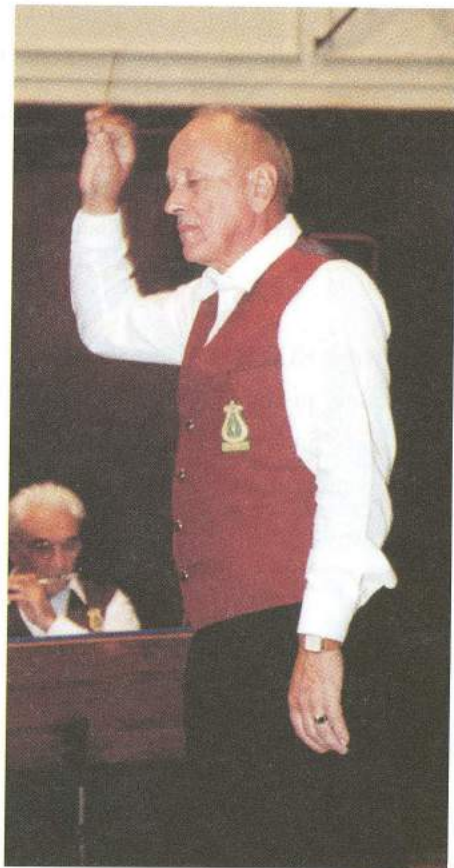
EDVARD EBERL

Edvard Eberl je vodil orkester od leta 1994 do 1996. Zdaj dirigira pihalnemu orkestru Svea Zagorje.

FRANC GORNIK

Dirigent Franc Gornik je akademski glasbenik, profesor in flvtist. Najprej je služboval v Vojaškem orkestru, nato pa v Godbi milice kot flvtist in pomočnik dirigenta. Leta 1983 je bil imenovan za dirigenta Godbe milice in je to delo opravljal do upokojitve.

Pihalnemu orkestru Litostroj dirigira od začetka leta 1999, poleg tega pa vodi še Partizanski pevski zbor in Mešani pevski zbor KUD Tacen.

Č A S T N I Č L A N I

ANTE BURIĆ

Rojen je bil 7. 2. 1923 v Splitu. Z igranjem trobente je pričel v znani vojaški glasbeni šoli v Vršču pri Beogradu leta 1938. Najprej je igral v orkestru 1. tankovske divizije v Kranju, nato pri vojaškem orkestru v Ljubljani. Leta 1948 je vojsko zapustil in se zaposlil v Litostroju, kjer je ostal do upokojitve. Leta 1960 se je pridružil litostrojski godbi in tudi že v istem letu postal njen predsednik, kar je ostal do leta 1974. V tem času je organiziral mnoga gostovanja orkestra po Sloveniji, takratni Jugoslaviji in Evropi. Istočasno je bil tudi član raznih komisij s področja kulture v občini Ljubljana – Šiška. V času članstva pri našem orkestru je dobil bronasto, srebrno in zlato Gallusovo priznanje.

Ante Burić je najstarejši član KUD PO Litostroj in je s svojo dobro voljo, entuziazmom in rednim obiskom vaj vzor vsem članom orkestra, zato mu izrekamo javno zahvalo in ga imenujemo za častnega člana Pihalnega orkestra Litostroj.

MAKSIMILIJAN KRIČAJ

Rojen je bil 2. julija 1935 v Slovenj Gradcu. Član pihalnega orkestra Litostroj je že od leta 1952. V orkestru je sprva začel s klarinetom, nadaljeval pa z B basom. Dolga leta je zelo uspešno predsednikoval KUD PO Litostroj. Predsedniško mesto je prevzel leta 1974 in bil z vmesnimi manjšimi prekinitvami predsednik ali podpredsednik vse do leta 1995, skupaj skoraj 20 let. Bil je tudi dolgoletni delavec tovarne Litostroj, vse do upokojitve. V času članstva pri Pihalnem orkestru Litostroj je dobil srebrno in zlato Gallusovo priznanje ter bronasto, srebrno in zlato priznanje Litostroja. Za zelo uspešno in dolgoletno vodenje Pihalnega orkestra Litostroj mu izrekamo javno zahvalo in ga imenujemo za častnega člana.

FRANC GREGOREC

Rojen je bil 4.januarja 1932 v Šmarju pri Jelšah. Ko se je leta 1954 zaposlil v Litostroju, je istočasno začel igrati tudi v litostrojskem pihalnem orkestru. Kot mlad fant se je najprej spoprijel s citrami, v pihalnem orkestru pa ga je za B bas navdušil in tudi učil tedanji dirigent Leander Pegan. Franc Gregorec ni bil samo basist v orkestru, ampak tudi njegov dolgoletni blagajnik. Prejel je bronasto, srebrno in zlato priznanje Litostroja ter Gallusovo srebrno značko. Za dolgoletno igranje in delo blagajnika pri orkestru mu izrekamo javno zahvalo in ga imenujemo za častnega člana Pihalnega orkestra Litostroj.

MARJAN STROPNIK

Septembra 1987 je Pihalni orkester Litostroj dobil novega dirigenta - po rodu Velenjčana, sicer pozavnista v Simfoničnem orkestru RTV Slovenija - Marjana Stropnika. Svojo vlogo dirigenta je začel z veliko volje in zagnanosti, pridobil je veliko mladih godbenikov, posodobil program, ker pa je bila največja težava pri baritonih in tenorjih, je začel s poučevanjem na teh inštrumentih in tako vzgojil veliko mladih godbenikov. 3.junija 1989 je orkester pod njegovim vodstvom sodeloval na tekmovanju slovenskih pihalnih orkestrov v Mengšu in si prislužil zlato plaketo v koncertnem programu; ob 40. obletnici (leta 1990) pa je orkester posnel kaseto skupaj z Mešanim pevskim zborom Litostroj. G. Marjan Stropnik še vedno aktivno sodeluje pri orkestru kot baritonist in pozavnist ter učitelj mladim glasbenikom. Za zavzeto delo dirigenta in glasbenika, ki s svojim človeško toplim odnosom usmerja godbenike pri glasbenem ustvarjanju, mu izrekamo javno zahvalo in ga imenujemo za častnega člana Pihalnega orkestra Litostroj.

PROSTORI ZA VAJE

Želje po druženju, skupni vadbi in delovne vneme litostrojskim godbenikom od začetka do današnjih dni nikoli ni primanjkovalo - z veliko večjimi težavami pa so se srečevali pri prostorih za vaje. Prve vaje so bile v domu Industrijske kovinarske šole, zatem pa so se preselili v neko neometano sobo združnega doma v Šentvidu. Po nekaj letih gostovanja v združnem domu so dobili svoj prostor v litostrojski dvorani, nekaj kasneje pa v glasbeni sobi barake v Korotanskem naselju, kjer imajo vaje še dandanes. Te prostore si je orkester preuredil po najboljših močeh, vendar pa je vse skupaj še vedno premajhno in premalo akustično, tako da se vsi instrumenti oziroma godbeniki med seboj ne morejo slišati, kar pa je za kvalitetno vadbo zelo pomembno.

**1. mesto med
amaterskimi pihalnimi
orkestri**

Sutjeska, 1957

**1. mesto na 1.
tekmovanju Pihalnih
orkestrov Slovenija / II.
skupina**

Ljubljana, 1963

**Srebrna plaketa na 4.
tekmovanju ZPOS**

Koper, 1973

**Srebrna plaketa na 6.
izbornem tekmovanju
ZPOS**

Kočevje, 1981

**Bronasta plaketa na 6.
sklepnem tekmovanju
ZPOS**

Bled, 1981

**Srebrna plaketa na 8.
tekmovanju ZPOS**

Maribor, 1985

Šesto tekmovanje pihalnih orkestrrov, Bled 1981

**Zlata plaketa na 10.
tekmovanju ZPOS v 3.
težavnostni skupini**
Mengeš, 1989

**Zlata plaketa na
tekmovanju ZPOS v 2.
težavnostni skupini**
Žalec, 1993

**Bronasta plaketa na
19. tekmovanju ZPOS
v 1. težavnostni
skupini**
Krško, 1999

50 LET: PREKO 200 GODBENIKOV

Andolšek Sandi
Anžur Srečo
Atelšek Sandi
Bajec Bogo
Bajt Aleš
Batagelj Igor
Belin Janko
Bergant Blaž
Bergant Jože
Bergant Živko
Blažeka Andjela
Blažon Gregor
Bolhan Miran
Bolka Jernej
Breskvar Martin
Brus Franc
Buh Marjan
Burič Ante
Cirman Jože
Cokan Marko
Čeh Slavko
Čelan Aleš
Čiča Rado
Debevc Franjo
Demšar Marko
Dobnikar Vlado
Doganoc Milan
Domjanič Estera

Dragar Peter
Drenik Aleš
Dvorščak Stjepan
Eberl Edvard
Eltrin Viktor
Erjavec Marko
Erpič Milena
Eržen Klavdija
Farkoš Lovro
Ferlinc Alojz
Fortuna Anton

Gornik Franc
Gostič Matej
Gradišar Marjan
Gradišar Marjan ml.
Gradišar Miha
Grajzar Tomaž
Gravnar Miro
Grčar Anton
Grčar Tomaž
Gregorec Franc
Grintal Anton

V orkestru je stalno aktivnih preko 50 članov. Poleg redne zaposlitve, družine ter ostalih dejavnosti in obveznosti še dvakrat tedensko po dve uri za vaje, enkrat ali večkrat mesečno nastop - ob vikendih, praznikih. Koliko ur? Koliko samoodpovedovanja? Kdo bi to preštel? Ne igramo zato, da bi preštevali! Ne, igramo zato, ker ljubimo glasbo, ker smo se njej zapisali.

Fuss Janez
Fuss Peter
Gabrovšek Miha
Gojak Ante
Golob Adolf
Golob Andrej

Grintal Jure
Grintal Tomaž
Gruden Alojz
Gruden Zdenko
Gulič Ivo

Gunde Meta	Knavs Bert	Majaron Tinka
Habič Brane	Kodrič Jože	Marinšek Karel
Hiti Anton	Konjajeva Urška	Masten Hinko
Hren Marko	Kopač Drago	Masten Rado
Hrvoj Milan	Koruza Jurij	Mesarič Sandi
Humer Matija	Kosem Andreja	Mihelič Franc
Ilič Blagoje	Kovač Branko	Mihor Peter
Ilič Nataša	Kovač Marko	Mramor Janez
Jaklič Ivan	Kozole Maks	Mramor Ludvik
Janša Marjan	Kragelj Marjan	Mrvar Primož
Jenko Franc	Kričaj Maksimiljan	Mušič Matjaž
Jenko Jure	Križman Ivan	Nikšić Ivan
Jenko Špela	Križman Janez	Noč Peter
Jerina Ivan	Križman Peter	Novak Tomaž
Jurak Damir	Kunstek Ivan	Oblak Uroš
Jurak Štefan	Kus Martin	Ortar Blaž
Kadunc Igor	Kuzmanič Franc	Ortar Luka
Kajfež Andrej	Kuzmanič Peter	Pate Ciril
Kajfež Mitja	Lenarčič Janko	Pavlin Anita
Kalan Franc	Levc Andrej	Pavlin Brigita
Kampič Matjaž	Loborec Rudi	Pavlin Ciril
Kastelic Edvard	Lonjak Petar	Pavšin Jože
Kenig Manca	Ložar Alenka	Pegan Leander
Kladnik Edo	Magajna Viktor	Perkovič Anita
Klančnik Avgust	Majaron Gregor	Perme Toni
		Petkovič Dejan
		Petrič Mojca
		Petrič Robert
		Pištan Edi
		Polanc Ivan
		Polanc Uroš

V seznamu vseh godbenikov boste gotovo opazili, da se veliko priimkov ponavlja. To pa ni napaka, ampak kaže na lepo tradicijo, da se ljubezen do litostrojske godbe nadaljuje iz roda v rod.

Porenta Hugo	Srbinovič Miroslav	Vraničar Jože
Prednik	Steblovnik Martin	Vrhovec Urška
Presečnik Edvard	Steblovnik Robert	Vukasinovič Savo
Prosen Jože	Stergar Jože	Zabukovec Marjeta
Prudič Marjan	Stojkovič Rajko	Zaman Ivan
Puc	Strlič Matevž	Zdovc Andrej
Pugelj Ivan	Strlič Matija	Zdovc Peter
Pugelj Janez	Strnad Janez	Zorc Jože
Pušnik Milan	Stropnik Marjan	Zupanc Anton
Pušnik Sašo	Šarac Mihael	Zupanc Miha
Radelj Matija	Šarc Janez	Zupanc Milan
Radovan Marko	Škerjanc Miha	Zupančič Maja
Ratajc Štefan	Škorjanec Adi	Žiga Andrija
Razboršek Drago	Škrbec Milan	Živič Boris
Razboršek Klemen	Škrbec Zvone	Živič Milovan
Raztresen Rasto	Šmalcelj Matija	Žnidaršič Karel
Raztresen Uroš	Štefulja Metod	Žunec Ivan
Repe Klemen	Štifter Ivan	
Repnik Janez	Štravs Janez	
Repnik Jože	Švaljek Vekoslav	
Rojc Andrej	Tome Albinca	
Rott Jože	Torkar Pavle	
Rovs Andrej	Tratnik Janez	
Sabol Robert	Troha Gašper	
Sever Uroš	Tršar Jože	
Sintič Mateja	Vardjan Miha	
Slanc Jože	Velikonja Jure	
Smrekar Silvo	Velkavrh	
Soklič Vlado	Višček Aleš	
Sotlar Janez	Višček Drago	
Sotler Avgust	Višček Oton	

KUD Pihalni orkester Litostroj v Filharmoniji leta 1999

ISKRA TRANSMISSION d.o.o.

Vodilni slovenski dobavitelj prenosne
telekomunikacijske opreme

Podjetje za izdelavo energetske in industrijske opreme, d.o.o.

LITOSTROJ E.I.

Podjetje za izdelavo energetske in
industrijske opreme

SKYLINE d.o.o.

Studio Signal - lokalna televizija

LITOSTROJ ULITKI d.o.o.

ELKROJ

Za hlače gre!

MERKUR ZAVAROVALNICA

B.L. WATT d.o.o.

Veletrgovina in maloprodaja
elektroinstalacijskega materiala

LITOSTROJ - PROIZVODNO TEHNIČNI SERVIS d.o.o.

- popravila in vzdrževanje strojev in naprav
- strojna obdelava in izdelava rezervnih delov
- montaža, demontaža, transport ter selitve strojev in naprav
- dobava in montaža plinskega sevalnega ogrevanja
- dobava strojev za baliranje komunalnih odpadkov
- postavitev čistilnih naprav za čiščenje odpadnih voda

GOSTINSTVO IN NASTANITEV d.o.o.

GOSTINSTVO IN

NASTANITEV d.o.o.

Litostroj - gostinstvo in nastanitev

LIP

Litostrojsko invalidsko podjetje d.o.o.
Družba za usposabljanje in zaposlovanje invalidov

HARTMAN

Glasbena založba - inštrumenti. Glasbeni inštrumenti, notna literatura in potrošni material za glasbila

Unikatna poslikava stekla,
svile, keramike in drugih
materialov

DEMM GRAFIČNA
PRIPRAVA
ZA TISK
061/155 25 10

DEMM

Grafična priprava za tisk

Založba Mladinska knjiga

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA

žito

ŽITO d.o.o.

ABRAXAS d.o.o.

Podjetje za računalniški inženiring
in consulting